

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 411/2023
07.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ранкић адвокат из ..., против туженог АД ЕПС Београд, Огранак РБ „Колубара“ Лазаревац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4640/23 од 29.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 07.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4640/23 од 29.11.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 317/22 од 12.09.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 94.600,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4640/23 од 29.11.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 317/22 од 12.09.2023. године у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да, на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада и на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора у периоду од фебруара 2020. године до фебруара 2023. године, исплати појединачне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да за тужиоца на наведене износе уплати надлежном Републичком фонду за ПИО запослених доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 317/22 од 12.09.2023. године и одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужена да на име трошкова поступка исплати тужиоцу износ од 90.422,00 динара са законском затезном каматом, и обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 6.557,20 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 26.228,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о истој одлучује сходно чл. 403. ст, 2. т. 2. ЗПП.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време и у утуженом периоду је обављао рад тако што је радио сваки други дан 12 сати, и то од 07,00 часова до 19,00 часова, а организација рада је таква да тужилац мења другог запосленог на истом радном месту сваког другог дана, с тим што један дан ради од 07,00 до 19,00 часова, други дан је пауза и који циклус се понавља. Тужени је за тако обављени рад вршио обрачун и исплату зараде у складу са чланом 30. Посебног колективног уговора, али без увећања зараде за 8,9% по основу сменског рада у складу са чланом 38. ПКУ. Тужиоцу је за спорни период мање исплаћивана зарада по основу сменског рада, и то у износу од 165.720,49 динара и истовремено му је за исти период, због неправилно извршеног обрачуна и исплате зараде са увећањем, мање исплаћивана накнада зараде за време коришћења годишњег одмора у износу од 20.371,31 динара, што је утврђено на основу налаза и мишљења судског вештака.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 164. Закона о раду усвојио тужбени захтев за исплату накнаде за сменски рад као и накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора. По налажењу тог суда, тужилац је у наведеном временском периоду радио у сменама и зато има право на увећану зараду у складу са чланом 108. став 4. Закона о раду и чланом 38. став 1. тачка 4, као и чланом 118. став 1. тачка 6. Закона о раду, и то у висини утврђеној вештачењем.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, начин рада тужиоца нема карактер сменског рада због чега је неосновано потраживање тужиоца за исплату по том основу, због чега му не припада ни накнада на име зараде за време коришћења годишњег одмора.

Овакво правно становиште другостепеног суда није правилно.

Дефиниција сменског рада садржана је у Директиви Европске Уније 2003/88/ЕЦ која није непосредни извор права, али доприноси његовом тумачењу. По тој дефиницији, сменски рад је такав начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући образац ротирања који може бити непрекидан или са прекидима (континуиран или дисконтинуиран).

Запослени на истим пословима на којима је радио и тужилац, смењивали су се према унапред утврђеном редоследу, 12 сати рада - 36 одмора - 12 сати рада, што значи да је у конкретном случају обављан сменски рад.

Тужени није спорио да је тужилац рад обављао на изложени начин, нити је оспорио висину потраживања утврђену вештачењем, а како тужиоцу припада право на исплату увећане зараде по основу сменског рада то му је причињена штета настала приликом обрачуна накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора, због чега има право на исплату исте, па је због погрешне примене материјалног права од стране

другостепеног суда побијана пресуда преиначена на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Одлука садржана у ставу другом изреке донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужиоцу су досуђени трошкови поступка по ревизији у укупном износу од 78.770,22 динара, и то за: састав ревизије у износу од 27.000,00 динара и на име трошкова судске таксе на ревизију износ од 27.040,00 динара и судске таксе на одлуку по ревизији износ од 40.560,00 динара. Висина ових трошкова одређена је применом важеће Адвокатске и Таксене Тарифе, према вредности предмета спора.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић